

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789

Pszichológia- és Neveléstudomány

Szekcióelnök:		Pszichológia I. Dr. Nguyen Lan Anh (ELTE)
I. panel	10.30-10.45	Alpay, Pelin
	10.45-11.00	Amarsanaa Khongorzul
	11.00-11.15	Csapó Gyöngyvér
	11.15-11.30	Gönye Bianka
	11.30-11.45	Horvát Barbara
	11.45-12.00	Horváth Szilvia

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789

The Association Between Alexithymia and Binge Drinking among University Students

ALPAY, Pelin

Doctoral School of Psychology/Eötvös Lorand University

Clinical and Health Psychology

pelin.alpay@windowslive.com

Alexithymia is a multifaceted personality construct described by difficulties in identifying and describing emotional feelings, difficulties in distinguishing somatic sensations from emotional feelings and an externally oriented thinking style. A growing number of studies have shown the relationship between alexithymia and alcohol problems. The disinhibiting effects of alcohol may help people with alexithymia to cope with high levels of stress and enable them to express their emotions. Despite a growing number of studies indicates a link between alexithymia and alcohol consumption, little research has been investigated the mechanism behind this association. There has been substantial growth in empirical research regarding co-occurrence of alexithymia and problematic alcohol use among young people since Thornberg and his colleagues review. However, few studies have investigated the association between alexithymia and binge drinking among university students and potential mediating factors such as drinking motives, rumination, worry, stress and impulsivity which may explain the association between alexithymia and heavy alcohol consumption among young people. Furthermore, understanding the association between all of these factors may help us to develop more efficient treatment model for young people. In our study, we will investigate the interaction between alexithymia and binge drinking while considering other possible factors such as drinking motives, rumination, worry, stress and impulsivity. Our sample will have consisted of both Hungarian and Turkish university students. Our participants will fill out several online scales in a specific time period. We are expecting to see the positive association between alexithymia and binge drinking which may be mediated by drinking motives, rumination, worry, stress and impulsivity.

Keywords Alexithymia, Binge Drinking, Drinking Motives, Rumination, Worry, Stress, Impulsivity

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789

A qualitative research: Survival experiences of survivors of intimate partner violence in Mongolia

Amarsanaa **KHONGORZUL**
anukazola@caeser.elte.hu

The research investigated survival experiences of Mongolian women who had lived through intimate partner violence (IPV). In-depth semi-structured interviews were conducted with 21 participants, all of whom had left a relationship/marriage because of IPV. Thematic analysis was used to identify patterns and themes regarding survival experiences. Women's singular experiences vary and stand at the junction of maintaining and going against traditional values of family unity, while seeking protection (and safety) for themselves and their children. Traditional values attached to the family places a strong emphasis on women's role in keeping the family and its good reputation. Although these traditional values are strongly embedded in Mongolian society, modern women have overcome psychological and social barriers through a psychological internal journey starting with ceasing self-blame and gradually moving towards re-building a sense of self. Women's pre- and post-separation survival experiences differed, however, some similar patterns were apparent. Survival experiences were combination of building sense of community, sense of self being rebuilt whereas feelings of self-contentment being achieved following a realization of ceasing self-blaming.

Keyword: intimate partner violence, survival experiences, Mongolia

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789

„A cél szentesíti az eszközt” – avagy miért olyan sikeresek a machiavellisták?

CSAPÓ Gyöngyvér

Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Doktori Iskola

Pszichológia

csapo.gyombi@gmail.com

A machiavellizmus egy olyan személyiségvonás, mely mások kihasználásán és manipulálásán alapul, melynek során a machiavellista egyén ahhoz, hogy elérhesse céljait, másokat eszközként használ fel. Már több kutatás próbálta feltárni annak okát, hogy a machiavellisták miért tudnak sikeresen megtéveszteni másokat, melyek főként arra a kérdésre keresték a választ, hogy a magas machiavellizmus hajlammal bíró egyének vajon jobb elmeolvasó készséggel rendelkeznek-e másoknál, illetve magasabb érzelmi intelligenciával rendelkeznek-e társaikhoz képest, azonban ezen kutatások korántsem egységesek, melyből fakadóan további vizsgálatok indokoltak. Éppen ezért, a kutatásom során célom, hogy a machiavellizmus és az érzelmi intelligencia, valamint a mentalizáció kapcsolatának mélyebb megismerése.

A vizsgálatban résztvevő személyek több machiavellizmust mérő kérdőívet és a 2011-ben magyarra adaptált, érzelmi intelligencia mérésére alkalmas WLEIS-HU kérdőívet töltötték ki, mely utóbbi jellegzetessége, hogy az érzelmi intelligencia négy főbb dimenzióját külön-külön mérni tudjuk vele. Ezen kívül a résztvevők egy szövegalkotási feladatban is részt vettek, melyekre narratív pszichológiai tartalomelemzésnek vetettük alá.

Az eredmények azt mutatták, hogy szignifikáns összefüggés fedezhető fel a machiavellizmus és az érzelmi intelligencia bizonyos alfaktorai között; a mások érzelmeinek értékelése és érzelmek irányítása esetén negatív irányú szignifikáns kapcsolat áll fenn, míg az érzelmek hasznosítása esetén pozitív irányú szignifikáns kapcsolatot találtunk. Ezen kívül a narratív pszichológiai elemzés során szignifikáns eredményeket kaptunk az érzelmekre vonatkozóan.

Ezen eredmények számos kérdésre választ adnak és hozzájárulnak a machiavellizmus jelenségének jobb megértéséhez és jó kiindulási alapot adnak további kutatások elvégzésére, melyek segítségével közelebb kerülhetünk a machiavellisták és az érzelmek kapcsolatának alaposabb megismeréséhez. Mindezekon kívül felvetik annak a lehetőségét, hogy talán a machiavellizmus és az érzelmi intelligencia kapcsolatát érdekesebb lenne inkább komponensek szintjén vizsgálni az egészben való megragadásuk helyett.

Kulcsszavak: machiavellizmus, érzelmi intelligencia, MPS, WLEIS-HU

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789

Társas kapcsolatok jellemzői iker óvodások esetében

GÖNYE Bianka

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pszichológiai Doktori Iskola, Budapest
MTA-ELTE Lendület Adaptáció Kutatócsoport, Pszichológiai Intézet, ELTE Eötvös Loránd
Tudományegyetem, Budapest
Pszichológia
gonyebianka@gmail.com

A társas kapcsolatok egyik speciális esete az iker kortárskapcsolatok. Azonban ahogy egy kurrens összefoglaló mű felhívja a figyelmet, e témakörben még kevés kutatás született és ezen kutatások jelentős részének a fókusza a pszichopatológiára illetve az ikerkapcsolatok mint rizikófaktorra helyeződik (Thrope, 2003). A kutatások során az idősebb korosztályt kérdőívek kitöltésére kérik (például Thrope és Gardner, 2006) illetve fiatalabb korosztály esetében szülői kérdőívek bevonásával történik az adatfelvétel (például Nozaki és mtsai, 2012). Ugyanakkor Maassen és munkatársai (Maassen és mtsai, 2004) rávilágítanak a gyerekkori társas kapcsolatok vizsgálatának nehézségeire, hiszen a módszerek sokfélesége ellenére is az óvodai korosztály esetében vitatottak az eljárások alkalmazhatósága. A kurrens kutatások során egyre nagyobb teret kapnak a technikai fejlődéseknek köszönhető újabb, objektív módszertani lehetőségek. Azonban ezen kutatások főképp az iskolai osztályok társas kapcsolatrendszerére fókuszálnak (például Stehlé és mtsai, 2011; Komatsubara és mtsai, 2019).

Jelen kutatás során óvodás korú gyerekek szociális interakciójának vizsgálata történt több héten keresztül (háromszor 1 hetes időintervallumok) egy új objektív módszerrel. Az adatfelvétel ideje alatt a gyerekek és a csoportszobában lévő felnőttek egy olyan mellényt viseltek, melynek hátsó részében volt található egy kis mérőeszköz. Ezen mérőeszköz által rögzített adatok lehetővé teszik az adott gyermek illetve felnőtt valós idejű mozgásának objektív elemzését. A kutatásba bevont 3 óvodai csoport közül az egyik óvodai csoport tagja volt egy ikerpár és egy másik óvodai csoportban volt egy szétválasztott ikerpár egyik tagja. Jelen prezentáció célkitűzése az iker gyerekek szociális kapcsolatmintázatának feltérképezése ezen új objektív módszer segítségével. Az elemzések olyan kérdéskörökre fókuszálnak mint a kapcsolatok száma, időtartama és gyakorisága kortásokkal, felnőttekkel és az ikertárssal valamint ezen kapcsolatok időbeli állandósága az ismételt mérések alapján. Ezen eredmények fontosak lehetnek e kutatási területen, mivel újabb szempontokkal és felvetésekkel gazdagíthatják az ikerkapcsolatok kutatását.

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789

Testi- és étkezési attitűdök vizsgálata orthorexia nervosában

HORVÁT Barbara

Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar, Pszichológiai Intézet
Pszichológia
hrv.br97@gmail.com

Az orthorexia nervosa egy újfajta evészavar, amely alapja, hogy a személy egészség iránti törekvése patológiás megszállottsággá alakul. A jelenség újszerűsége miatt nincs általános konszenzus a kutatók között arról, hogy egy önálló evészavar kategóriáról, az anorexia altípusáról, vagy esetleg egy premorbid tünetről van-e szó. A korábbi kutatások ellentmondásos eredményeket kaptak azzal kapcsolatban, hogy a klasszikus evészavarok egyik központi tünete, a testképzavar, milyen szerepet kap a betegség kialakulásában. Kutatásom során az orthorexia nervosa klasszikus evészavarokkal való összefüggéseit vizsgáltam, külön figyelmet fordítva a testi- és az evési attitűdök összehasonlítására. A kérdés megvizsgálására online kérdőíves eljárást alkalmaztam. A résztvevőket kényelmi mintavételi eljárással toboroztam kétféle közösségi oldalról. A vizsgálat során összesen 288 fő adatait vontam be az elemzésekbe. A kutatást az etikai szabályokat szem előtt tartva végeztem el. A potenciálisan fennálló evészavar-hajlam megállapítására az Evési Zavar Kérdőívet, az orthorexia hajlam azonosítására az ORTO11-Hu kérdőívet, a kóros testi attitűdök vizsgálatára a Testi Attitűdök Tesztjét alkalmaztam. A kérdőívcsomagban emellett korábbi evészavarra, életmódbeli, táplálkozásbeli szokásokra vonatkozó kérdések szerepeltek. Az eredmények alapján elmondható, hogy a korábbi/jelenlegi evészavar megléte, illetve a vegetáriánus életmód magasabb orthorexia hajlammal járnak együtt. Az orthorexia valamint a klasszikus evészavarok között számos ponton átfedést találtam, úgy mint a karcsúság iránti késztetés, szociális izoláció, testtel való elégedetlenség, interocepció hiánya, perfekcionizmus tekintetében. Az orthorexia háttértényezői közül a karcsúság iránti késztetés, az egészséges táplálkozás fontossága, a bulimiás tendenciák megléte, a saját test ismeretének hiányos volta, a perfekcionizmus, illetve a sportolás fontossága bírt a legnagyobb magyarázóerővel. Eredményeim alapján a jövőben is érdemes az orthorexiát a klasszikus evészavarokkal együttesen vizsgálni, valamint nagyobb hangsúlyt fektetni a testképre, ugyanis a testtel való elégedetlenség felismerése, valamint az életmódváltás mögött meghúzódó valódi indítékok feltárása segítséget nyújthatnak a betegség korai diagnosztizálásában és a prevencióban.

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789

Munkahelyi stresszorok és a kiégés összefüggése és intervenciója a magyar pedagógusok mintáján

HORVÁTH Szilvia, **DR. N. KOLLÁR** Katalin
ELTE PPK Pszichológia Doktori Iskola
Pszichológia
szilvia.horvath@e-mentalhealth.hu

A magyar pedagógusok körében a kiégés és a munkahelyi stresszorok összefüggését egy holland-német kiégés prevenciós program adaptációjának vonatkozásában vizsgáltuk.

Módszer: A vizsgálatra való toborzás 10.01.2016-01.05.2019. között zajlott a közösségi média felületen és hazai iskolapszichológusok szakmai szervezetének ajánlásával. A vizsgálatban a következő bemeneti kérdőíveket használtuk: Erőfeszítés-Jutalom Egyensúlytalanság Kérdőív, Maslach Kiégési Leltár-Tanári változat (MBI-ES), Észlelt Stressz (PSS-10), Általános Énhatékonyság (GSE), Beck Beck Depresszió Kérdőív (BDI-21). Kapott eredményeinkből az AMOS szoftver segítségével, a strukturált egyenletmodellezés révén magyarázó modelleket készítettünk. A prevenciós programot egy 27 fős mini RCT keretében teszteltük.

Eredmények: A vizsgálati mintában (N=180) a kiégés prevalenciája 13,1% volt, ami a hazai szakirodalommal összevetve magasnak tekinthető, és bizonyítja a programra való toborzás révén a „kiégettebb” pedagógusok elérését. A modellalkotás végeredményeképp kapott végső modellünk megmutatja, hogy az ún. munkastresszorok önmagukban nem vezetnek kiégéshez, ill. érzelmi kimerültséghez, továbbá kiemeli az észlelt stressz mediator szerepét az erőfeszítés-jutalom egyensúlytalansága és a kiégés érzelmi kimerültség faktora között, az énhatékonysággal és a depresszió értékekkel való összefüggése pedig szintén a stresszcsökkentés jelentőségét hangsúlyozza. A modell illeszkedése jónak tekinthető: CMIN / df=.922, RMSEA=.000.

A mini RCT eredményeképp a hatásméret mutató nagysága ($N_{\text{eset}}=17$, $N_{\text{kontroll}}=10$) az érzelmi kimerültség ($d=1.2$), az észlelt stressz ($d=0.73$) és az általános énhatékonyság ($d=0.78$) esetében nagy, a deperszonalizáció vonatkozásában ($d=0.4$) közepes változást mutatott.

Következtetés: Kapott modellünk arra enged következtetni, hogy a hazai pedagógusok körében a kiégés prevenciós programok fókuszában a különböző stresszcsökkentő technikák átadásának van leginkább létjogosultsága, melyet a kis mintán elvégzett RCT vizsgálatunk is alá tud támasztani.

Pszichológiatudomány I.
2020. október 16. 10.30-12.00
Szekciófelelős:
Pócsi Fanni , +36 20 310 6789